

Nummikärsäkäs

Hedspolvivel

Coniocleonus nebulosus

Uhanalaisuusluokka (IUCN): vaarantunut (VU)

Uhanalainen (LSA 521/2021)

Luonnehdinta

Nummikärsäkäs on sukkulanmuotoinen, 12–14 mm pituinen kookas kärsäkäs. Sen väritys on harmaankirjava ja peitinsivissä on kaksi tummaa vinoa poikkivyötä. Kärsässä on tumma keskijuova.

Elinympäristö ja levinneisyys

Nummikärsäkäs elää hiekkamaiden paahteisissa kanerikoissa. Löytöpaikat ovat harvapuustoisia, hyvin kuumia paikkoja, joilla on usein kivennäismaapaljastumia. Toukat elävät maassa ja syövät kasvien juuria. Lajin ravintokasvina on aikaisemmin pidetty kanervaa, mutta nykyisin sitä pidetään epätodennäköisenä. Suoria havaintoja toukkien ravinnosta ei ole. Lähisukuisen ja samanlaisilla paikoilla elävän silmälläpidettävän kangaskärsäkkään (*Coniocleonus hollbergii*) ravintokasviksi on Keski-Euroopassa varmistunut kanervan sijasta ahosuolaheinä.

Nummikärsäkäs tunnetaan vain Hankoniemeltä puolustusvoimien harjoitusalueelta, mutta se voi elää niemellä laajemmalla alueella. Siitä on vanha havainto myös Kökarista, joten on mahdollista, että sitä esiintyy muillakin Saaristomeren hiekkaisilla saarilla.

Nykytila ja uhkatekijät

Nummikärsäkäs on uhanalaistunut metsien käsittelyn, rakentamisen ja elinympäristöjen kulumisen takia. Sitä uhkaavat maankäytön muutokset tunnetuilla esiintymispaikoilla. Laji on hyvin huono leviämään uusille alueille.

Hoitosuositukset

Nummikärsäkkään elinpaikat tulisi säilyttää melko avoimena. Hakkuiden yhteydessä tulisi välttää puiden varastointipaikoille, joissa tiedetään esiintyvän nummikärsäkää.

Lähteet

- Rassi, P., Alanen, A., Kemppainen, E., Vickholm, M. & Väisänen, R. 1985. Uhanalaisten eläinten ja kasvien suojelutoimikunnan mietintö. Osa II Suomen uhanalaiset eläimet. Komiteamietintö 1985:43, Ympäristöministeriö, Helsinki. 466 s.
- Rheinheimer, J. & Hassler, M. 2010. Die Rüsselkäfer Baden-Württenbergs. Verlag Regionalkultur, Karlsruhe. 944 s.

Kuva: Juhani Päiväranta